

I. OŠ ŽALEC
POŠ GOTOVLJE

RAZISKOVALNA NALOGA

ŠOLANJE V GOTOVLJAH NEKOČ IN DANES

UČENCI 3. IN 4. RAZREDA
Z MENTORICAMA ZDENKO KRESNIK IN ELICO VASLE

ŠOLSKO LETO 2005/06

ZAHVALA

Za sodelovanje pri naši raziskovalni nalogi se iskreno zahvaljujemo staršem, starim staršem ter učiteljicama Mojci Uranjek in Andreji Čuk. S svojimi zanimivimi odgovori in izraženimi spomini so nam izredno popestrili naše delo.

KAZALO

1. UVOD	4
2. ZAČETKI ŠOLE V GOTOVLJAH	6
3. ŠOLANJE STARIH STARŠEV	10
4. ŠOLANJE STARŠEV	12
5. ŠOLANJE V POŠ GOTOVLJE DANES	13
6. PA ŠE MALO PO NAŠE	26
7. ZAKLJUČEK	28
8. VIRI IN LITERATURA	29
9. PRILOGE	30

1.UVOD

Kajetan Kovič

Šolski zvonec

Šolski zvonec glasno kliče:

»Cicibani, kje pa ste?
Čez zelene vinske griče
že jesen v deželo gre!«

Strašno dolgčas je v razredu
šolski tabli in klopem,
strašno dolgčas zemljevidu,
dolgčas knjigam in rečem.

Na pero že zvezek čaka,
tabla krede si želi,
v razred škili zvita sraka,
da se česa nauči.

V prvi razred že hitijo
urne črke a be ce in
številke se lovijo
slepe miši ena dve.

Zvonec kliče, zvonec kliče!
Čas poletni je minil.
Nosi že jesen čez griče
polne torbe hrušk in sliv.

Bomo se sladkali z njimi
in veseli v šolo šli.
Zagotovo že pozimi
bomo učenjaki vsi.

Iz gotoveljske šole je prišlo že mnogo učenjakov, saj stoji že mnogo let. Njena zgodovina je nadvse zanimiva.

Leta 1860 je v Gotovljah velik požar zajel skoraj dve tretjini hiš. Ljudje so si komajda opomogli. Otroci so obiskovali pouk v žalski šoli. Gotovljani so morali za šolske stroške prispevati vsako leto tretjino in še kurjavo za celo šolo. Vaščani so si dolgo želeli šolo v svojem kraju. Leta 1901 so jo začeli graditi. Premožnejši krajanji so prispevali les, denar in gradbeni material. Ljudje so opravili veliko prostovoljnega dela. Otvoritev šole je bila 24. novembra. Na ta dan je bilo zelo slabo vreme: deževje, povodenj in divjanje viharjev. Takratni nadučitelj je povedal v svojem govoru: »Z današnjim dnem je končana zgradba krasnega poslopja, katero je posvečeno v blagor šolske mladine. Mnogo truda in sicer mnogo napora je stalo, predno je zrastle ta palača... Delujmo v ljubezni skupaj! Saj velja v blagor ene stvari - za otroke!«

To »krasno poslopje« še danes ponosno stoji in v njej se še vedno razlegata vrisk in vrišč gotoveljske mladine. V tem debelem stoletju se je veliko spremenilo, ostala pa je radoživost in radovednost otrok, ki se nikoli ne ustavita. To dela to »palačo« še danes živo.

Brez radovednosti navsezadnje ne bi bilo niti te raziskovalne naloge. Naš namen je bil raziskati šolanje v času naših starih staršev, staršev in to primerjati z današnjim poukom. Malo pa smo pokukali celo v prihodnost in se prepustili domišljiji.

2. ZAČETKI ŠOLE V GOTOVLJAH

Preden so v Gotovljah zgradili novo šolo, so otroci hodili k pouku v Žalec. Potem pa so se nekateri Gotovljani začeli zavzemati, da bi se zgradila lastna šola. Seveda so sprva temu predlogu nekateri Žalčani nasprotovali. Zaradi njih se je šola začela graditi kar nekaj let kasneje.

3. maja 1900 so dobili dovoljenje za gradnjo. Začele so se predpriprave. Še istega leta je prišla komisija iz Celja, da si je ogledala prostor, na katerem bo stala šola in ga tudi potrdila. Sedaj pa so se pojavili nekateri domačini, ki se niso strinjali, da bi šola stala na tem mestu. Zahtevali so, da stoji na drugi strani Ložnice, bolj sredi šolskega okoliša. Toda s svojimi protesti niso nič dosegli.

Pričela se je gradnja šole, ki je bila končana do 9. novembra 1901. Sprva sta bila predvidena samo dva razreda, a pripravljen je bil že tudi tretji razred. Prva učiteljica na šoli sta bila Anton Šumljak, ki je bil nadučitelj, ter Ivana Novak.

24. november leta 1901 je bil za Gotovljane pomemben dan, saj je bila takrat otvoritev nove šole. Zbralo se je na stotine ljudi, ki so navdušeno prisostvovali temu pomembnemu dogodku.

Žal pa je učitelj Anton Šumljak na tej šoli služboval samo dve leti. 9. decembra 1903 je umrl za jetiko.

Kljub tako kratki dobi poučevanja spomin nanj še do danes ni zamrl. Rodil se je 31. maja 1873 na Teharjah kot otrok delavskih staršev. Ko mu je bilo pet let, mu je umrl oče. Za družino je morala skrbeti samo mati kot delavka. Na Teharjah je hodil v ljudsko šolo, v Celju je končal deželno meščansko šolo, nato pa končal učiteljsko v Mariboru. Najprej je služboval v Zidanem mostu kot pomožni učitelj, nato je služboval v Šoštanju, kjer je spoznal Marijo Topolnik in se z njo tudi poročil. Leta 1899 so ga premestili v Žalec. Že kot žalski učitelj je bil ljubljeneč Gotovljanov. Jeseni leta 1901 se je preselil v Gotovlje kot nadučitelj v novi šoli. Čeprav so ga vsi svarili, naj s selitvijo v prostore nove šole še rajši počaka, jih ni poslušal. Ko se je z družino ves srečen preselil sem, ni slutil, da se je istočasno vtihotapila v te lepe prostore njegova neločljiva zalezovalka - hudobna jetika. Verjetno je to vlažno stanovanje pripomoglo k prezgodnji smrti obeh, saj je najprej umrla njegova žena (januarja) zaradi tuberkuloze, decembra istega leta pa še on.

Šumljak je bil marljiv, vesten in dober učitelj ter velik idealist. Zelo je ljubil svoj slovenski narod. Povsod, kjer je služboval, je bil zelo priljubljen. Tudi v družbi je bil dobre volje in je rad prepeval. Kljub težkemu življenju in slabi učiteljski plači ni nikoli klonil in povešal glave.

Na njegovem pogrebu se je zbrala množica ljudi, ki se je hotela pokloniti njegovemu spominu. Pokopan je v Gotovljah.

Tako so Gotovljani izgubili svojega priljubljenega prvega nadučitelja.

Z ženo sta imela sina Ivančka. Ko je bil star tri leta, je ostal brez staršev. Odslej sta zanj skrbeli babici. Tudi on se je odločil za učiteljski poklic in bil velik ljubitelj planin. Poučeval je na različnih srednjih šolah vse do upokojitve leta 1960. Svojih potomcev ni imel.

Slika 1: Nagrobnik Antona Šumljaka na gotoveljskem pokopališču

Slika 2: Slovesnost ob prenovljenem nagrobniku Antona Šumljaka jeseni 2005

Brskali smo po šolskih kronikah in odkrili marsikaj zanimivega.

Prva šolska kronika

- ❖ Najprej so gotoveljski otroci hodili v šolo v Žalec.
- ❖ Leta 1901 so v Gotovljah sezidali novo šolo.
- ❖ Za delovni mesti nadučitelja in učitelja je bilo veliko kandidatov (za nadučitelja 15, za učitelja 7). Prva učitelja sta postala Anton Šumljak (nadučitelj) in Ivana Novak.
- ❖ V šolskem letu 1901/02 je bilo na šoli 136 otrok. Uporabljali so naslednje učne knjige:
  1. razred: Začetnica, Računica;
  2. razred: Drugo berilo, Prva nemška vadnica, Računica;
  3. razred: Tretje berilo, Druga nemška vadnica, Računica, Slovenska slovnica.
- ❖ V začetku leta 1903 je imel nadučitelj Šumljak tedenski dopust in še en teden marca, ki ga je izkoristil za udeležbo na sadjarskem in vinarskem tečaju v Mariboru. Konec leta je zaradi jetike umrl.
- ❖ Otroci so telovadili samo v poletnem času na telovadišču.
- ❖ Nadučitelj je dečke na šolskem vrtu praktično poučeval o sadjarstvu in vrtnarstvu.
- ❖ Deklice so se učile ročnih del.
- ❖ Julija leta 1908 so hodili otroci na skupno kopanje v Ložnico. Proti koncu leta je v prvih razredih razsajal oslovski kašelj, nekaj otrok je bilo treba izključiti iz šole.

Sara, Nejc, Jure, Uroš, Igor

Druga šolska kronika

- ❖ »Na veliki petek, 11.4. 1941, so pridvele okoli dveh popoldne prve nemške tolpe v Gotovlje. Nastanili so se v šoli in po privatnih hišah. S svojim brezobzirnim postopanjem so vzbujali med prebivalci strah in trepet.« Med vojno je nemška učiteljica učila otroke petje, telovadbo in nemščino. Otrokom je zagrozila, da se med seboj ne smejo pogovarjati slovensko. Med vojno so zažgali učiteljsko in šolsko knjižnico. Učni uspeh otrok je bil zelo slab, saj celo dvanajstletni otroci niso obvladali poštevanke. Bili so zelo neubogljivi.
- ❖ V šolskem letu 1946/47 je bil slab obisk pouka, ker je bila ostra zima, spomladi in jeseni pa so morali delati na polju. Učenci so imeli garje. Telovadba se je vršila na travniku pred šolo. Imeli so proslave za Prešernov praznik, 8. marec, ob ustanovitvi OF (27. 4.), dan zmage (9. 5.). Šolska knjižnica je med šolskim letom nabavila nekaj knjig.
- ❖ Leta 1950 je šolo obiskovalo 88 otrok.
- ❖ V šolskem letu 1950/51 so imeli na šoli šahovski, računski in čitalni krožek.
- ❖ Zaradi snežnih žametov je 15. 2. 1952 odpadel pouk.

- ❖ 5. 6. 1954 je bila v Savinjski dolini poplava in učenci niso mogli v šolo. V Gotovljah je nastalo veliko jezero in otroci so se po njem vozili z barnicami.
- ❖ V šolskem letu 1971/72 so imeli tri športne dneve. Na izlet so odšli v bližnjo okolico.

Samanta, Andraž, Rok, Niko, Jan, Žan, Gregor

Slika 3: Učenci in učitelji pred narodno šolo Gotovlje v šolskem letu 1939/40

Tretja šolska kronika

- ❖ Šolsko leto 1973/74: že nekaj let se število učencev giblje okoli 90.
- ❖ V šolskem letu 1982/83 so bili učenci vključeni v razne krožke: pevski, recitatorski...
- ❖ Leta 1983/84 so si ogledali igrico Plešoči osliček. 25. decembra so pričakali prihod dedka Mraza. Člani RK so izvedli zbiralno akcijo papirja. KS je nabavila vlečnico, ki je obratovala na Gorčici.
- ❖ V šolskem letu 1985/86 je bilo na šoli 94 učencev. Učenci 3. razreda so bili v poletni šoli v naravi v Novem Vinodolskem.

Karin, Anja, Blaž, Uroš, Tomaž

3. ŠOLANJE STARIH STARŠEV

Stari starši so odgovarjali na naslednja vprašanja:

- ❖ Opišite pot v šolo (dolžina poti, peš ali z avtobusom, sami ali več otrok skupaj)!
- ❖ Kako so bile opremljene učilnice (klopi, stoli, tabla, igrače, pripomočki, ogrevanje)?
- ❖ Katere potrebščine ste potrebovali za šolanje?
- ❖ Kako so se vedli učenci do učiteljic in učiteljev?
- ❖ Kako so se vedli učitelji do učencev?
- ❖ Če vam je ostal v spominu kakšen dogodek, prosimo, da ga opišete!
- ❖ Ali ste imeli v šoli malico in kosilo? Kaj je bilo pogostokrat na jedilniku?
- ❖ Kje ste imeli telovadbo? Kaj ste delali?

Ugotovitve:

Včasih so otroci hodili v šolo v glavnem peš in po več skupaj. Pot je bila dolga od nekaj sto metrov do 12 km in jih je vodila skozi gozdove in čez travnike. Hodili so tudi do eno uro.

V učilnicah so stale lesene klopi, v katerih so bili vgrajeni črnilniki. Tabla je visela na steni ali pa je bila na stojalu. V kotu je bila okrogla peč na trdo gorivo (drva, premog) - gašper. Igrač ni bilo. Pri računanju so si pomagali s stoječim računalnikom s kroglicami (1 - 100).

Potrebščine: čitanke, trije zvezki (računanje, pisanje, lepopis), lesene škatle za svinčnike, radirke, peresa, peresniki, krpice za brisanje peresa, tablice s kamenčki ali kredami, lesena ravnila, šestila, aktovke. Prababica enega od učencev se spominja, da so imeli v 1. razredu tablico in kamenček, s katerim so pisali, v ostalih razredih pa zvezek in čitanko. Matematiko so se učili samo na tablo.

Učiteljice in učitelje so zelo spoštovali. Nihče si ni upal klepetati ali razgrajati. Imenovali so jih tovarišica in tovariš. Bili so strogi, hudi, a tudi prijazni. V šoli je vladala stroga disciplina in učenci so se bali učiteljev. Morali so jih ubogati in pozdravljati. Otroke so topli s palico, šibo, lesenim metrom, s svinčnikom po roki ali pa so jih poslali v kot klečat.

Kosila ni bilo, malico so morali prinesiti s sabo (jabolka, kruh), nekateri pa so že imeli šolsko malico (kruh, namazan s pašteto ali marmelado, sir, skodelica čaja, kakava ali mleka).

Po pričevanju nekaterih telovadbe niso imeli, nekateri pa so poleti telovadili na šolskem igrišču, pozimi pa v razredu. Igrali so boj med dvema ognjema, odbojko, delali gimnastične vaje, tekali, se lovili in skrivali, urejali so tudi vrt pri šoli.

Posebni dogodki:

»V spominu mi je ostal neprijeten dogodek. Učitelj je šel iz razreda in me zadolžil za red. Kdor je bil glasen, sem ga morala zapisati na tablo. Ko sem šla domov, me je eden od zapisanih napadel z nožem in me porezal.«

»Ravnatelj me je močno potegnil za ušesa.«

»Spomnim se, kako smo se otroci lovili po gozdovih in visoki travi. Domov smo prišli zelo umazani.«

»Sošolec mi je vrgel v glavo kamen in v šolo sem prišel z obvezano glavo. Sošolka se mi je smejala. Naslednji dan je prišla v šolo z obvezano glavo ona, saj ji je doma padla na glavo lesena palica.«

»S sošolcem sva se zaletela, on je udaril s čelom v moj nos. To je bilo ravno na velikonočni ponedeljek. Bila sem vsa otekla v obraz, ko mi je botra prinesla pisanko.«

»V 4. razredu smo šli na morje. (babica) Šli smo na Goro Oljko, (dedek)«

»V prvem razredu smo imeli učitelja, ki je zelo rad za vsako neubogljivost tepel z lesenim metrom.«

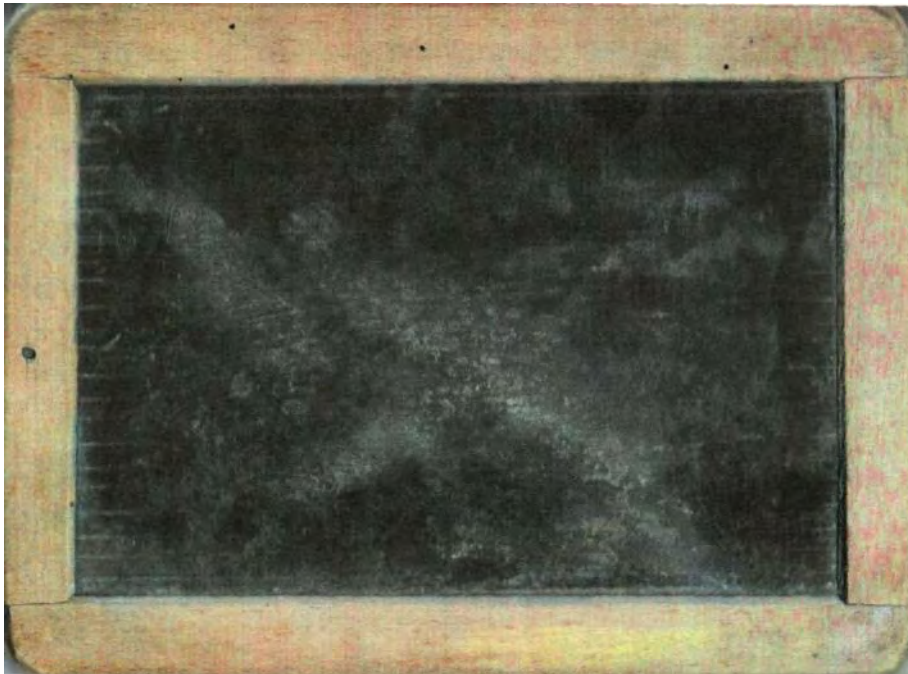
»S sestro nisva imeli naloge in si nisva upali v šolo. Med potjo sva se ustavili in se gugali na smreki. Nekdo nama je vzel torbo, vse stvari stresel iz nje, torbo pa obesil na grm.«

»Leta 1954 smo bili na izletu v Crikvenici. Ko smo se vračali domov, je bila v Celju poplava in zaradi tega smo stali več ur.«

»V 4. razredu smo šli v Opatijo. Če smo bili v šoli poredni, smo morali klečati v kotu.«

»Ko smo bili v zadnjem letniku, smo šli v Zagreb. Tam smo si ogledali muzeje, galerije in živalski vrt. Pri kosilu je prišel v hotel žalski skladatelj Risto Savin. Vsakemu je kupil kos čokoladne torte.«

»Učitelji so zelo radi ločevali učence bogatih in revnih staršev!«

Slika 4: Tablica za pisanje pri pouku (Žan Podhraški)

4. ŠOLANJE STARŠEV

Tudi staršem smo zastavili ista vprašanja.

Ugotovitve:

Večina staršev je hodila v šolo peš, le nekaj se jih je vozilo z avtobusom, s kolesi in s kombijem. Dolžina poti je bila od 60 m do nekaj kilometrov. Večinoma so hodili v skupini s prijatelji in sošolci, manj jih je hodilo samih.

Učilnice niso bile opremljene kot sedaj, ni bilo računalnikov in igrač. Mize in stoli so bili leseni in neudobni. Na steni je bila velika zelena tabla. Ogrevanje je bilo večinoma centralno, nekaj je bilo peči na drva.

Šolske potrebščine: radirke, ravnila, ploščice, barvice, nalivna peresa, stoječi računalniki s kroglicami, berila, delovni zvezki, zvezki, peresnice, šestila, selotejp, lepilo, flomastri, škarje, mape, brisalci, šilčki, voščenke, telovadna oprema, torbe, copati.

Večina učencev se je vedla do učiteljev spoštljivo, redki so bili nesramni, včasih so tudi ponagajali ali ugovarjali. Nekaterih učiteljev so se celo bali.

Učitelji so bili strogi, prijazni, pravični, radi so pomagali, nekateri so imeli svoje »ljubljenčke«.

Organizirano so že imeli malico in kosilo. Jedilnik se ni preveč razlikoval od današnjega.

Telovadili so v razredu ali na igrišču, odvisno od vremena. Poleti so bili na šolskem igrišču čez cesto, kjer je sedaj parkirni prostor, nogomet so igrali na travnatem igrišču, kjer je sedaj konjeniški hipodrom. Igrali so tudi boj med dvema ognjema ali šli na sprehod.

Posebni dogodki:

»V drugem razredu nas je tovariš peljal v gozd skoraj vsak dan.«

»Ko je zapadlo veliko snega, smo šli v šolo peš in se na poti tako zatopili v igro, da smo prišli v šolo, ko je bilo konec pouka.«

»V četrtem razredu smo šli z učiteljem Dragom Kumrom v gozd. Naredil nam je gugalnico iz vrvi, na kateri smo se gurali.«

»Najlepše je bilo, kadar smo šli v naravo in se ni bilo treba učiti.«

»V drugem razredu sem imel prvi teden pouk dopoldan, jaz pa sem hodil ves teden popoldan v šolo in domov, ker nisem našel svojega razreda.«

»Šola mi je ostala v dobrem spominu.«

»Če si izviral iz kmečke družine, kljub svojemu znanju nisi posegal po boljših ocenah. Šele v srednji šoli smo lahko pokazali svoje sposobnosti.«

»V tretjem razredu sem kontrolno pisala slabo. Doma je nisem upala dati podpisati, v šoli pa sem lagala in to je učiteljico tako razjezilo, da mi je primazala klofuto.«

»V spominu mi je ostal lep dogodek, ko smo bili sprejeti v pionirčke.«

»Zaradi pomoči sošolcu med testom sem dobila slabo oceno.«

5. ŠOLANJE V POŠ GOTOVLJE DANES

Kako je v šoli?

Učenci smo odgovarjali na anketo z naslednjimi vprašanji:

- ❖ Kako se počutiš v šoli?
- ❖ Kaj ti je všeč?
- ❖ Kaj ti ni všeč?

Ugotovitve:

Večina otrok se v šoli počuti lepo, zabavno, eden se ne počuti preveč dobro, nekdo drug je napisal, da se počuti slabo, ker se sošolci tepejo.

Učencem so všeč odmori, malice, kosila, športna, matematika, spoznavanje narave, okrašen razred in da je šola majhna.

Všeč nam ni, da so nekateri sošolci nesramni, pouk, slovenščina, likovna, glasba, da se nekateri med odmori žogajo.

Slika 5: POŠ Gotovlje

Tudi sebi smo zastavili ista vprašanja, kot smo jih prej staršem in starim staršem. Tako smo lahko primerjali šolske potrebščine, pot, učitelje ... s prejšnjimi ugotovitvami.

Ugotovitve:

Dolžina poti učencev je od 200 m do 3 km. Nekateri hodimo v šolo peš, druge vozijo z avtomobilom ali se pripeljejo s šolskim kombijem ali avtobusom.

Opremljenost učilnic: nove klopi, stoli, magnetna tabla, navadna tabla, veliko igrač, radiatorji, vse je zelo čisto.

Šolske potrebščine: nalivna peresa, radirke, barvice, svinčniki, zvezki, šilčki, kemični svinčniki, škarje, brisalci, ravnila, peresnice, torbe ...

Vsi učenci se obnašamo do učiteljic lepo, le včasih ponagajamo, smo neprijazni, preveč živahni, ne poslušamo.

Menimo, da se učiteljice do nas vedejo lepo, prijazno, včasih so stroge, hude ali jezne, če kaj ušpičimo.

Vsi otroci imamo v šoli naročeno malico, nekateri tudi kosilo. Na jedilniku so različni namazi, sendviči, mlečni zdrob, špageti, solata, potica, mleko, pice, čaj ...

Če je zunaj toplo, imamo telovadbo zunaj na igrišču, če je pa hladno, pa v telovadnici. Delamo prevale, počepe, tekamo, plezamo po plezalni steni, mečemo žogo, skačemo ...

Posebni dogodki:

»V drugem razredu sem padel s stola. V tretjem razredu sem dobil prvo petko.«

»Najbolj mi je ostalo v spominu, ko smo se z avtobusom odpeljali v Kekčevo deželo.«

»Ko so se začele ocene, sem dobil slabo oceno.«

»Ko sem dobil prvo petko, je bila mamica zelo vesela.«

»Najbolj všeč mi je bilo, ko sem lahko v prvem razredu risala po tabli.«

»Za pesmico sem dobila 5.«

»Vse prve teste sem pisal štiri.«

»Moje prve ocene so bile zelo lepe.«

Razgovor z gospo Andrejo Čuk, vodjo šole

Z gospo Andrejo Čuk smo izvedli intervju.

Koliko let poučujete na šoli in koliko let ste vodja šole?

Na šoli poučujem 9 let. Prav toliko let sem vodja šole.

Kateri razredi so na šoli in koliko je učencev?

V 1. razredu devetletke je 7 učencev, v kombiniranem oddelku 2. in 3. razreda devetletke je 20 učencev, v 3. razredu osemletke jih je 8 in v 4. razredu osemletke 10.

Kaj se je spremenilo, odkar ste prišli na šolo?

Leta 2001 je bila stoletnica šole in takrat je bila obnovljena njena zunanost in notranjost. Imamo tudi nove športne prostore.

Kateri krožki delujejo na šoli?

Na šoli delujejo pevski zbor, vesela šola, dramski krožek, šolska hranilnica, knjižnica, lego krožek, mali športnik. Večino znanja in spretnosti, ki jih učenci pridobijo na teh dejavnostih, pokažejo na krajevnih prireditvah, na katerih vsako leto pridno sodelujemo, natečajih in tekmovanjih.

Ali bomo učenci sodelovali še kje do konca šolskega leta?

V juniju bomo izobesili eko zastavo, ki smo jo dobili po dveh letih življenja in dela v skladu z eko načeli šole. Priredili bomo tudi dobrodelni koncert. Za naše najmlajše želimo pridobiti igrišče z igrali.

Jan, Žan, Niko

Slika 6: Čiščenje okolice šole marca 2006

Slika 7: Predavanje o ločenem zbiranju odpadkov na letošnjem eko dnevu

Slika 8: Tehniški dan v 2. in 3. razredu devetletke aprila 2006

Razgovor z gospo Mojco Uranjek, knjižničarko

Tudi gospo Mojco Uranjek smo prosili za pogovor.

Šolsko knjižnico ste zelo lepo uredili. Kaj ste morali postoriti?

Šolske knjige, namenjene branju, so bile vsa leta zložene v kabinetu učiteljev. Ti so vsako leto odnesli v svoj razred tiste knjige, ki so bile primerne za njihove učence. Izposoje knjig v smislu »grem v šolsko knjižnico« ni bilo.

V prostoru, kjer je imel nekoč nadučitelj kuhinjo, kasneje pa so bili tam športni rekviziti, smo pred dvema letoma uredili šolsko knjižnico. Vanjo smo postavili omare in v njih zložili knjige. Knjige so zložene po policah glede na primernost za posamezne starosti (1. do 4. razred), nekatere pa glede na temo (pesmi, pravljice, knjige o živalih, rastlinah, krajih, poučne knjige, knjige za raziskovanje, knjige v Braillovi pisavi in knjige, ki smo jih naredili sami.

Ali imate v prihodnosti še kakšne načrte?

V prihodnosti bom poskrbela, da bodo vse knjige računalniško evidentirane in da bo možna izposoja vodena preko računalnika. Seveda moram naprositi vodstvo šole za računalnik. Ves čas se bom trudila, da bo knjižnica bogatejša za nove knjige. V planu imam nabavo zložljivih blazinic, na katerih bodo lahko učenci prebirali knjige kar v knjižnici.

V prostoru pred knjižnico ste pripravili posebno razstavo. Nam jo lahko opišete?

Prostor je namenjen razstavi predmetov in učbenikov, ki so jih uporabljali v šoli nekoč (naši starši, stari starši in njihovi starši). Trenutno imamo razstavljen star klavir, mizo s črnilnikom, vitrino in stare učbenike ter tablo z računalom. Na steno bomo obesili fotografije o šoli nekoč. Prostoru sem dala ime »učilnica nekoč«.

Katera je najstarejša knjiga in koliko je stara?

Najstarejši je šolski učbenik Računica iz leta 1897, sicer pa je najstarejša knjiga Vinka Moderndorferja Koroške uganke in popevke iz leta 1946.

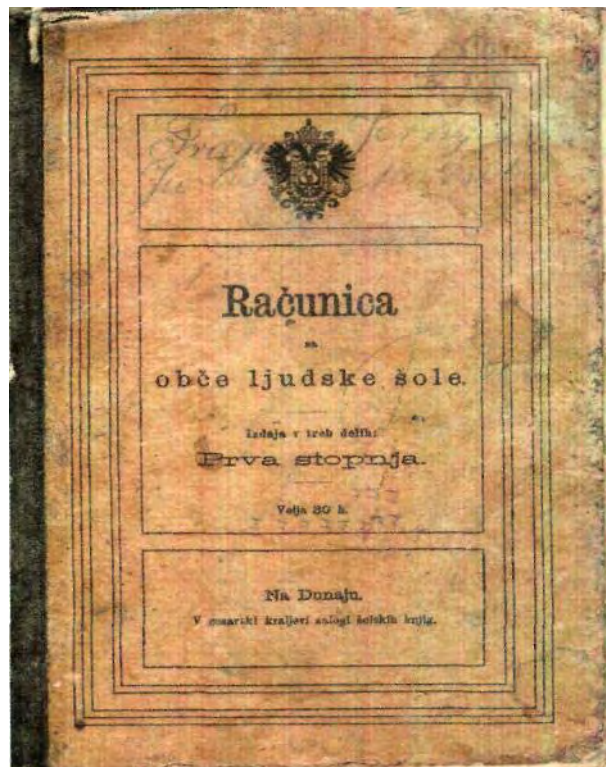
Kaj pa najstarejši Ciciban?

Med najstarejšimi Cicibani na lanski razstavi smo imeli vezan letnik z revijami iz 1969. in 1970. leta. Prinesli sta ga Manca in Tajda Kolar.

Jure, Uroš, Sara, Anja, Niko, Tomaž

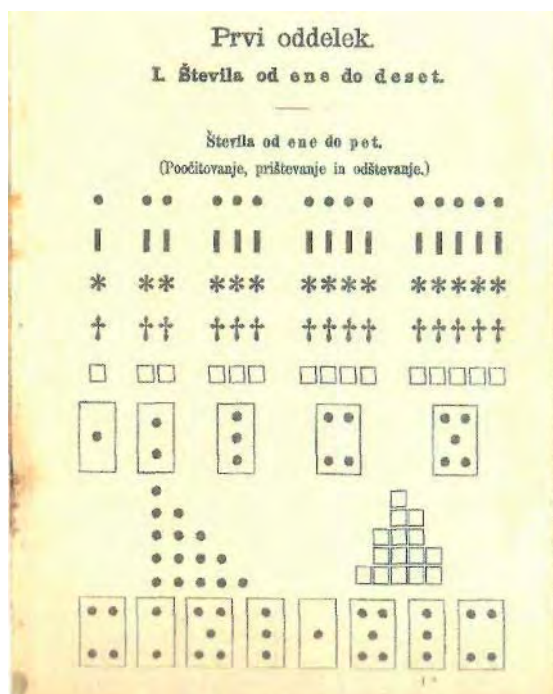
Slika 9: Učilnica nekoč

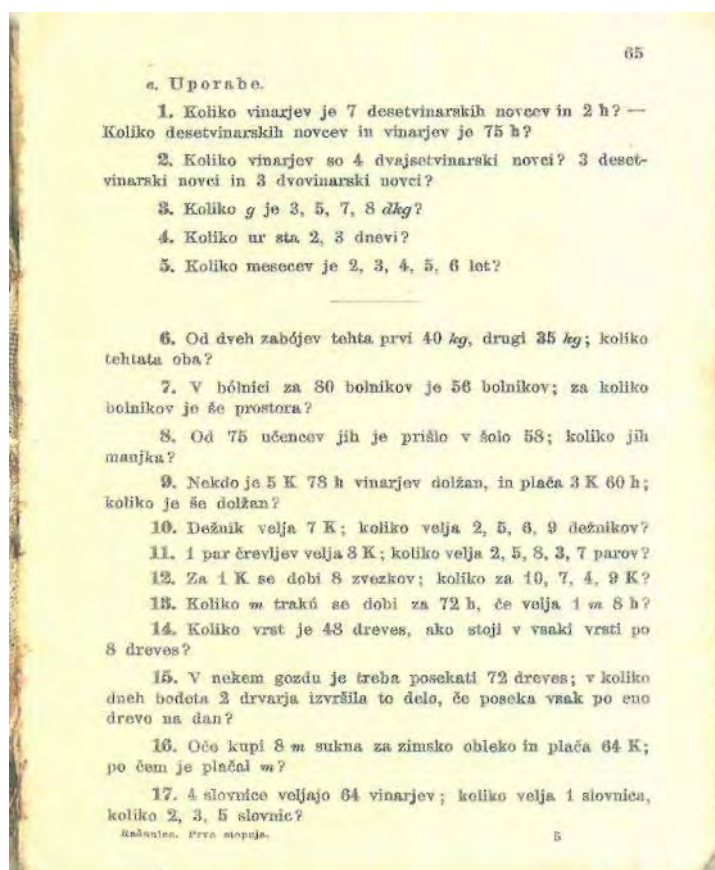
Slika 10: Naslovnica najstarejšega šolskega učbenika iz leta 1897

Slika 11: Prva stran najstarejšega šolskega učbenika

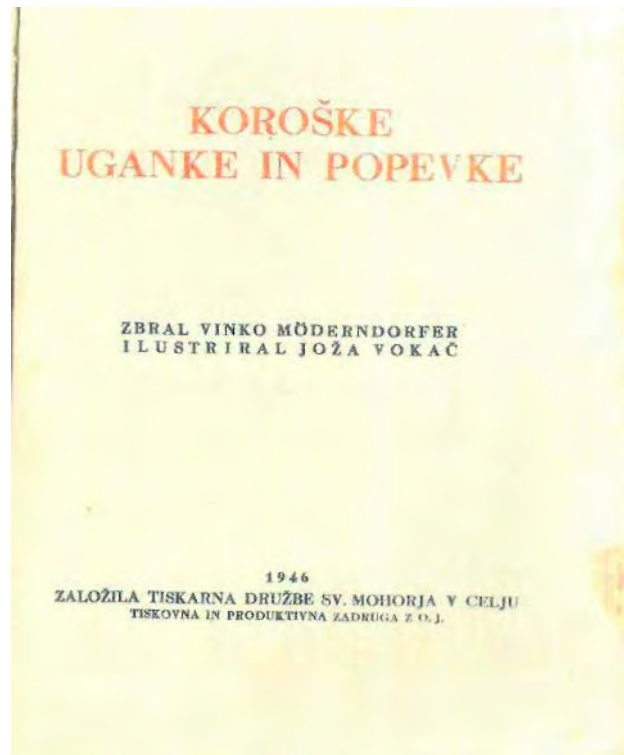
Slika 12: Včasih so v 1. razredu najprej obravnavali števila 1 do 5

Slika 13: Besedilne naloge niso bile nič lažje kot danes

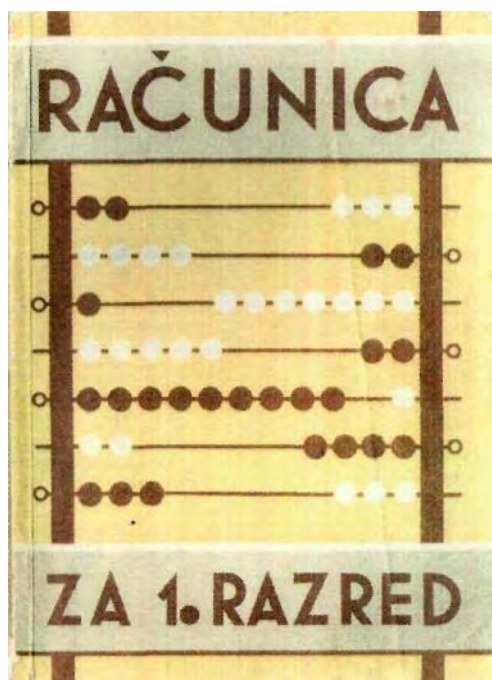
Slika 14: Naslovna stran najstarejših otroških ugank in pesmi v naši knjižnici

Slika 15: Prva stran Moderndorferjevih Koroških ugank in popevk

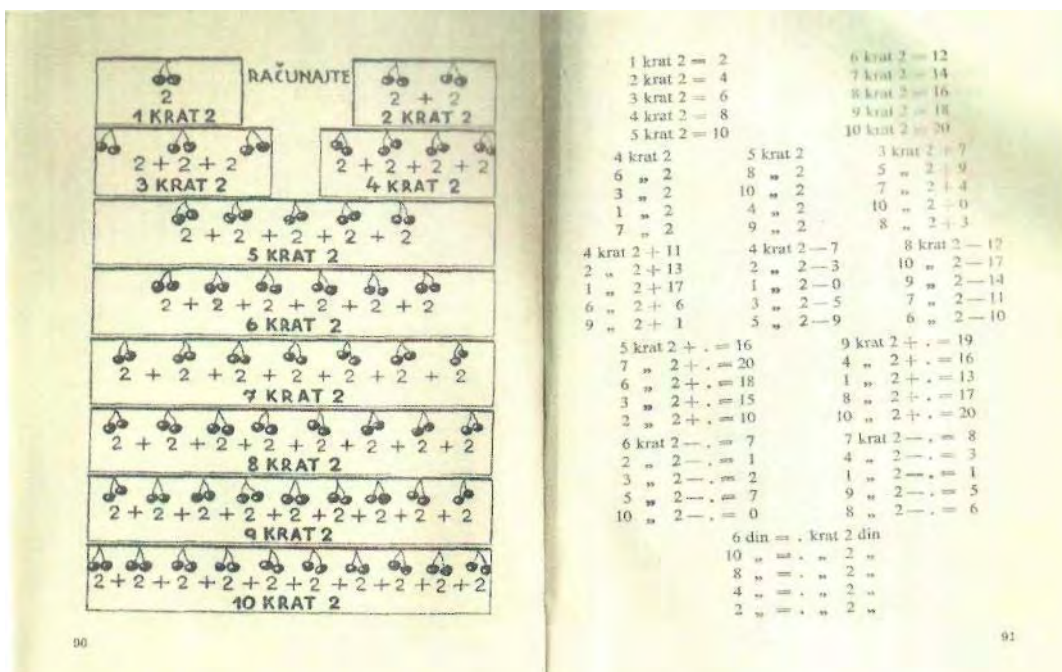
Slika 16: Pesmici iz Koroških ugank in popevk

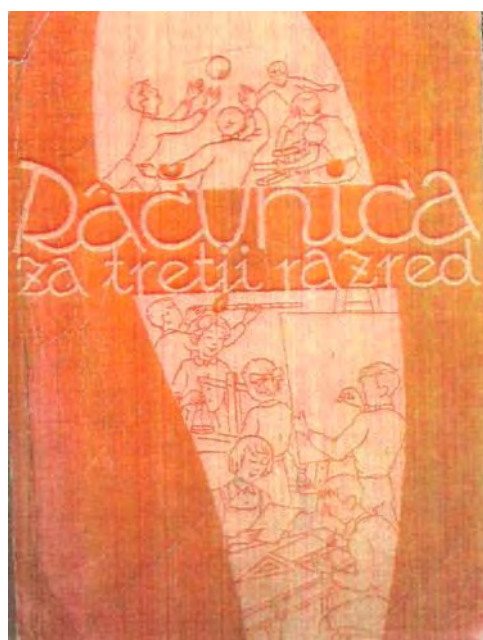
Slika 17: Računica za 1. razred iz leta 1959

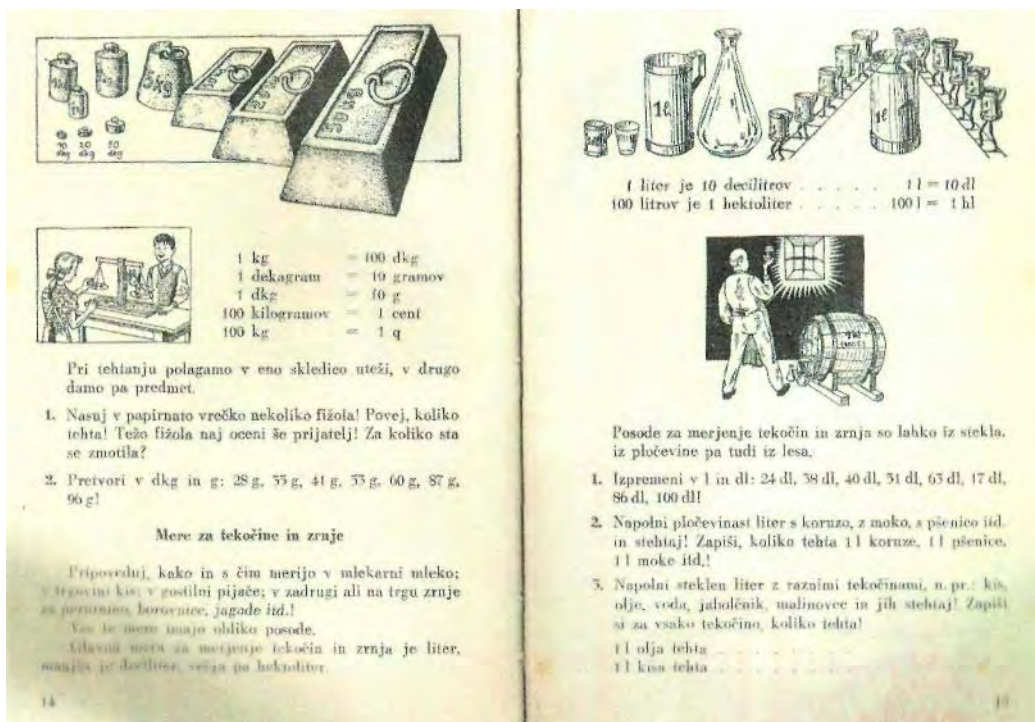
Slika 18: Obravnava števil iz Računice za 1. razred

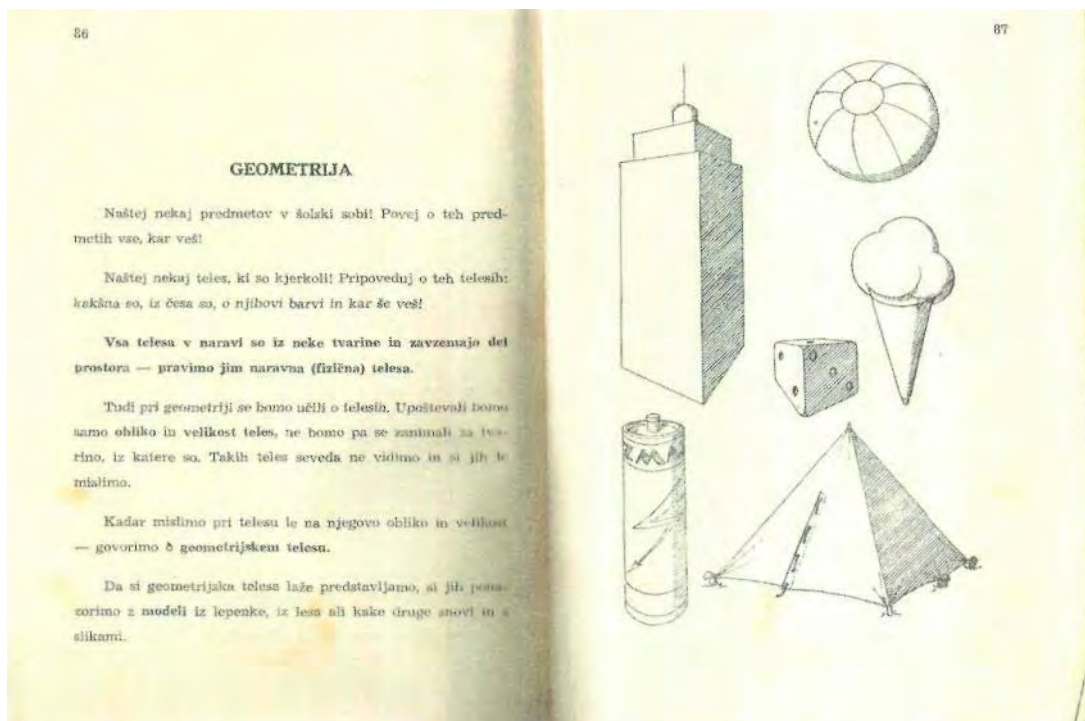
Slika 19: Množenje (Računica, 1959)

Slika 20: Računica za 3. razred iz leta 1958

Slika 21: Snov o tehtanju in merjenju tekočin in zrnja iz Računice za 3. razred (1958)

Slika 22: Geometrija iz Računice za 3. razred (1958)

Slika 23: Razstava najstarejših Cicibanov v šolskem letu 2004/05

6. PA ŠE MALO PO NAŠE

Razmišljali smo, kako bi bilo, če bi bili ravnatelj šole, učitelji ali pa arhitekti. Narisali smo načrte šole, ki bi jo mi zgradili. Priloženi so v prilogi.

Če bi bil-a učitelj-ica ...

- ❖ bi dala na urnik samo tri ure, ne bi imeli nič nalog ter bi se lahko ves čas igrali (Sara);
- ❖ bi bila prijazna do učencev, lepo bi ravnala z njimi in ne bi pisali testov (Anja);
- ❖ ne bi nikoli dala domačih nalog (Samanta);
- ❖ ne bi dovolila v šoli igrač (Karin);
- ❖ bi imeli na urniku samo športno vzgojo in če bi mi učenci nagajali, bi jih kregal (Blaž);
- ❖ bi imeli na urniku samo SND (Nejc);
- ❖ bi se samo igrali na šolskih igralih (Andraž);
- ❖ bi imeli same naravoslovne dneve (Rok);
- ❖ bi bil strog, zahteven, a učenci bi imeli veliko dolgih odmorov ter veliko naloge, saj sem len in ne bi naredili v šoli nič (Žan Podhraški);
- ❖ bi imeli otroci 10 minut odmora, vsaka ura pa bi bila dolga 40 minut, do učencev ne bi bil strog, temveč bi uporabljal možgane in le z besedami poskušal učence napeljati na pravo pot, bil bi zabaven in bi se z otroki igral med odmori (Jure);
- ❖ bi bil zabaven, ne bi bil strog, ne bi jim dal nalog (Tomaž);
- ❖ bi bil malo strog, drugače pa zelo prijazen (Uroš Posedel);
- ❖ ne bi dal učencem nič naloge (Gregor);
- ❖ bi bil strog, prijazen, vsak dan bi imeli 4 ure, imeli bi veliko odmorov, športne vzgoje in nič domačih nalog (Jan);
- ❖ bi bil zahteven in prijazen (Žan Rotovnik);
- ❖ bi imeli otroci namesto šolskih ur odmore in veliko športnih dni (Uroš Piki);
- ❖ bi imel v razredu vojaka, da bi pazil na otroke (Niko).

Če bi bil-a ravnatelj-ica ...

- ❖ bi rekla, da naj zgradijo otroško igrišče (Samanta);
- ❖ bi bila prijazna in lahko bi se vsak dan igrali na igrišču (Anja);
- ❖ bi najprej naredila otroško igrišče in se sama na njem igrala (Sara);
- ❖ bi ukazala narediti igrala in otroško igrišče (Karin);
- ❖ bi dal v učilnice same računalnike, da bi otroci lahko igrali računalniške igrice (Rok);
- ❖ se ne bi nič učili (Andraž);

- ❖ ne bi dovolil domačih nalog (Nejc);
- ❖ bi zgradil novo šolo, okoli nje pa postavil nogometno igrišče, park ali kaj podobnega (Žan Podhraški);
- ❖ bi spremenil red v šoli in bil prijazen (Tomaž);
- ❖ bi zgradil največjo telovadnico v Sloveniji, največji stadion in igrišče, kupil bi veliko žog (Jan);
- ❖ bi kupil otrokom dirkalne avtomobile in bil bi strog (Žan Rotovnik);
- ❖ bi naredil večjo telovadnico, učenci bi me morali ubogati in se držati pravil (Igor);
- ❖ bi zgradil novo telovadnico in moderen bazen, športna vzgoja bi bila vsak dan, podaljšal bi odmore (Jure);
- ❖ bi spremenil red (Gregor).

7. ZAKLJUČEK

Učitelji za raziskovalne dejavnosti pri pouku nimamo veliko časa. Novi načini pouka pa zahtevajo od otrok tudi radovedno žilico in zmožnost poiskati nove podatke iz literature, priti do novih spoznanj z eksperimenti ali vprašati koga, ki o nečem nekaj ve. Raziskovalne naloge nudijo veliko možnosti, da se potešita otroška radovednost in raziskovalna žilica.

Letos smo se odločili, da raziščemo, kako je bilo v šoli, ko so jo obiskovali stari starši, starši in podatke primerjali z našimi izkušnjami. Seveda nismo mogli mimo našega domišljjskega sveta. Do naših ugotovitev smo prišli z naslednjimi metodami: iskanje podatkov iz pisnih virov, anketa, intervju.

Ugotovili smo, da so bile razmere v šoli v starih časih zelo skromne, učitelji so učili otroke in se marsikdaj posluževali grobih sredstev za doseganje primerne discipline v razredu. Znanje, ki so ga posredovali, je bilo skromno, seveda v skladu s takratnim napredkom. Debelina in število učbenikov so se širili vzporedno s dognanji različnih znanosti.

Z desetletji je prihajalo do izboljšav na vseh področjih. Danes zna šola tudi prisluhniti potrebam učencev. Šolskih potrebščin je ogromno. Učni pripomočki so povsem primerljivi s sodobnim tehnološkim razvojem. Učitelji znajo narediti pouk tudi zanimiv, ne le obvezen.

Nič ne bi imeli proti, če bi se nam uresničila kakšna iz tistega sklopa »Če bi bil-a ...« in če bi kdo natančno pregledal naše načrte prenove šole v Gotovljah.

8. VIRI IN LITERATURA

- ❖ Ustni viri: učenci 3. in 4. razreda POŠ Gotovlje, njihovi starši in stari starši, gospe Mojca Uranjek in Andreja Čuk;
- ❖ učbeniki in knjige iz šolske knjižnice POŠ Gotovlje;
- ❖ časopisni članki iz šolskega arhiva;
- ❖ šolske kronike: I. (1901 - 1930), II. (1940 - 1971), III: (1972 - 2001);
- ❖ Irena Žgank-Golič: Ob 100-letnici podružnične šole Gotovlje, Gotovlje 2001;
- ❖ Gotovlje, Kulturna skupnost občine Žalec in Krajevna skupnost Gotovlje, Žalec 1980.

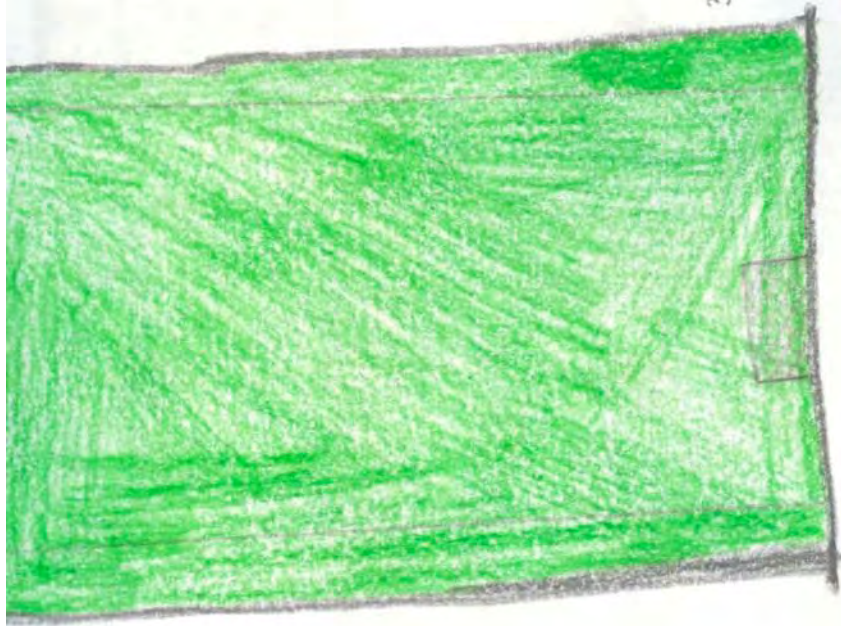
9. PRILOGE

4.

5.

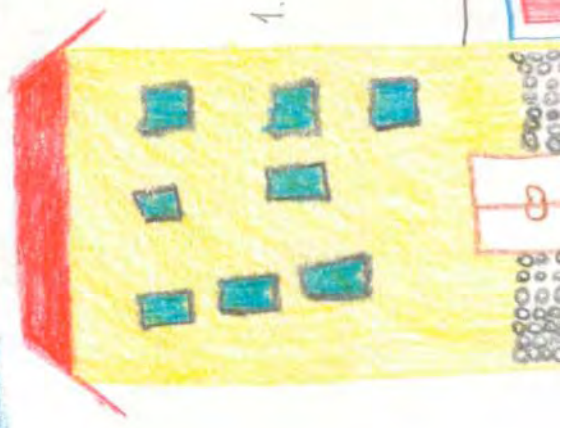
3.

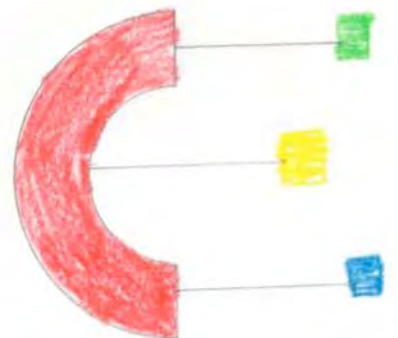
8.

2.

1.

4.

6.

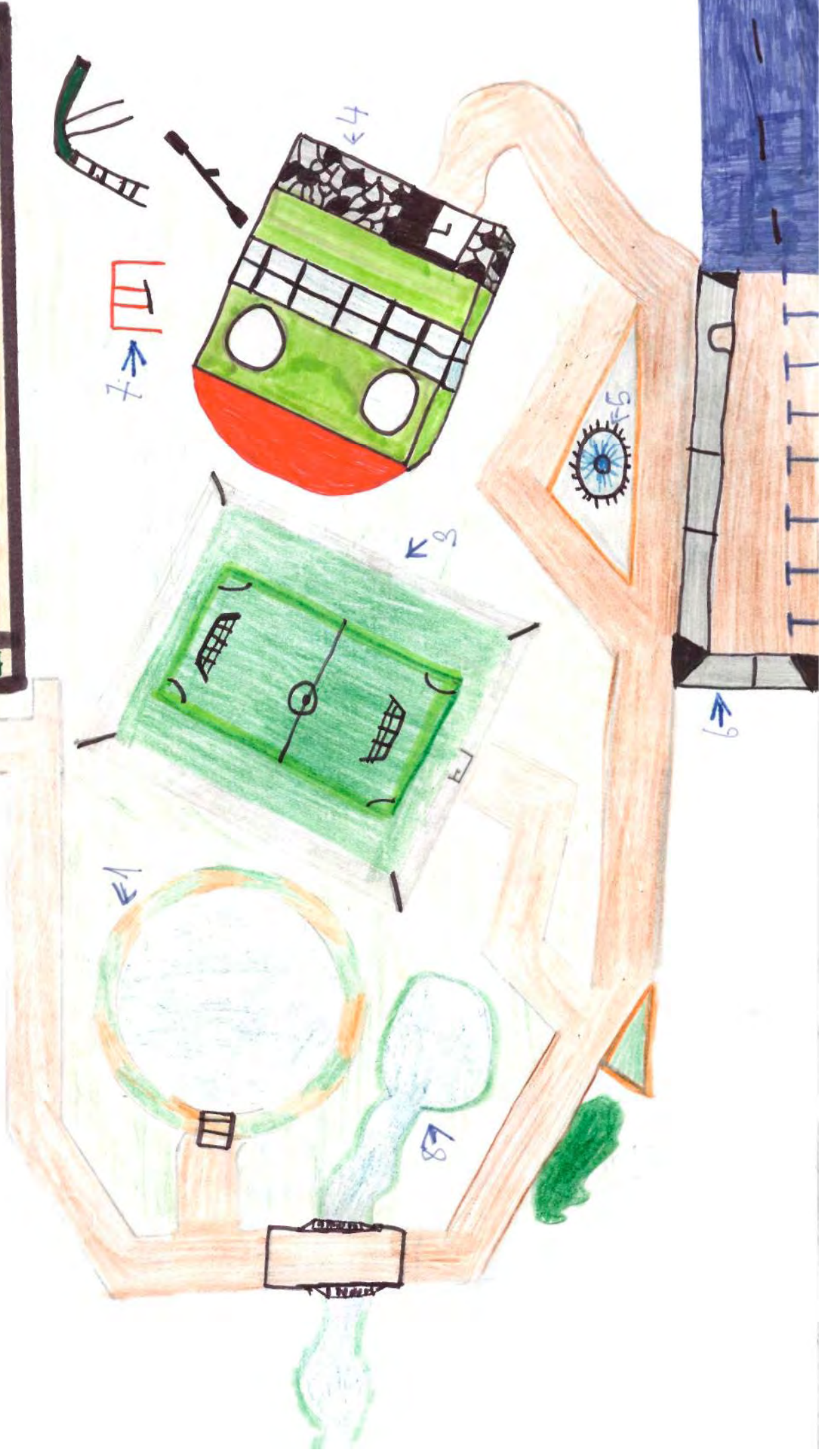
LEGENDA:

- 1. ŠOLA
- 2. POTOK
- 3. NOGOMETNO IGRIŠČE
- 4. PESKOVNIK
- 5. KOŠARKAŠKO IGRIŠČE
- 6. STANOVALSRE HIŠE
- 7. VELIKA GUGALNICA
- 8. BAZEN
- 9. VELIK KOŠ ZA SNETI

SOLE GOTOVLJE

vodnjak - 5, parkirišče - 6, igralna - 7
 potok - 8
 nogometno igrišče - 3, sala - 4,
 regnna - 1, bazen - 2, toaleta - 9

mur - 10, kraljica - 11

M M

M

M

M

M

TELOVADNICA
POŠ GOTOVLJE

VADOD

JURE GOJZONIK

SMETI
KU HONALAM
OD PAPI

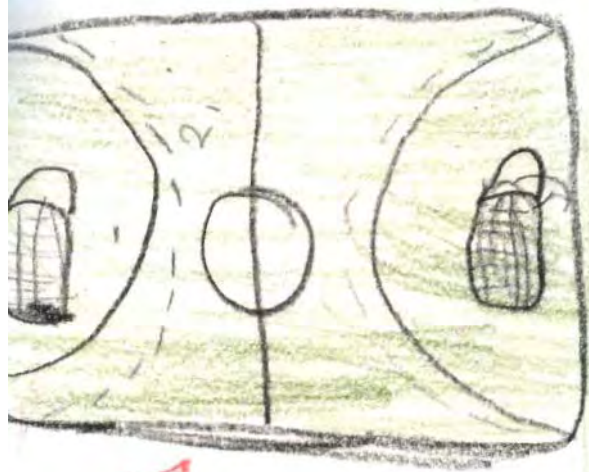

SMETI
PAPI

SMETI
SRE K.O

- 2. triqantu iquise
- 3. h53
- 1. lobs tuelstro
- 1. bazen

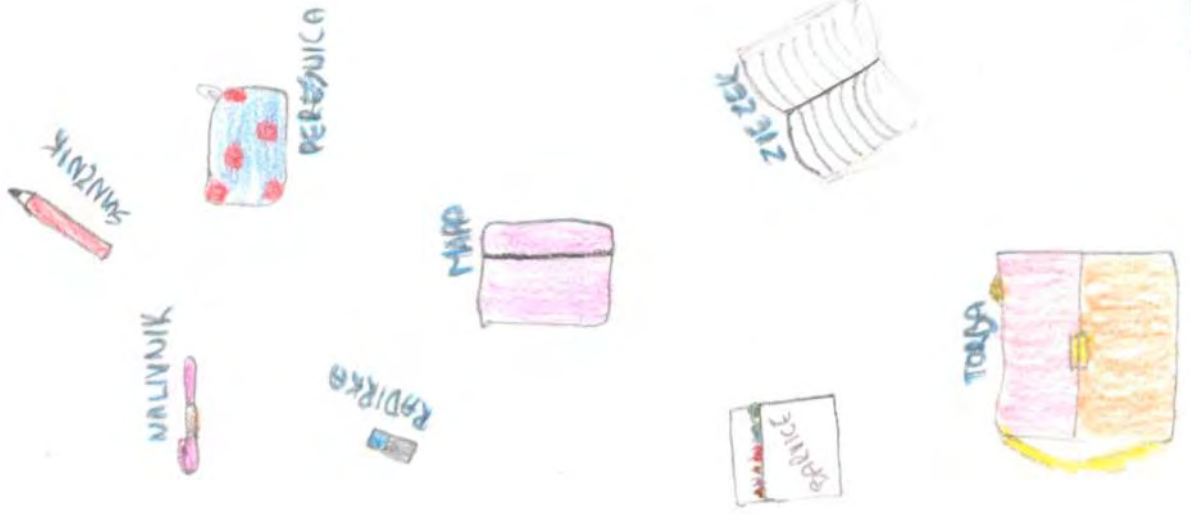
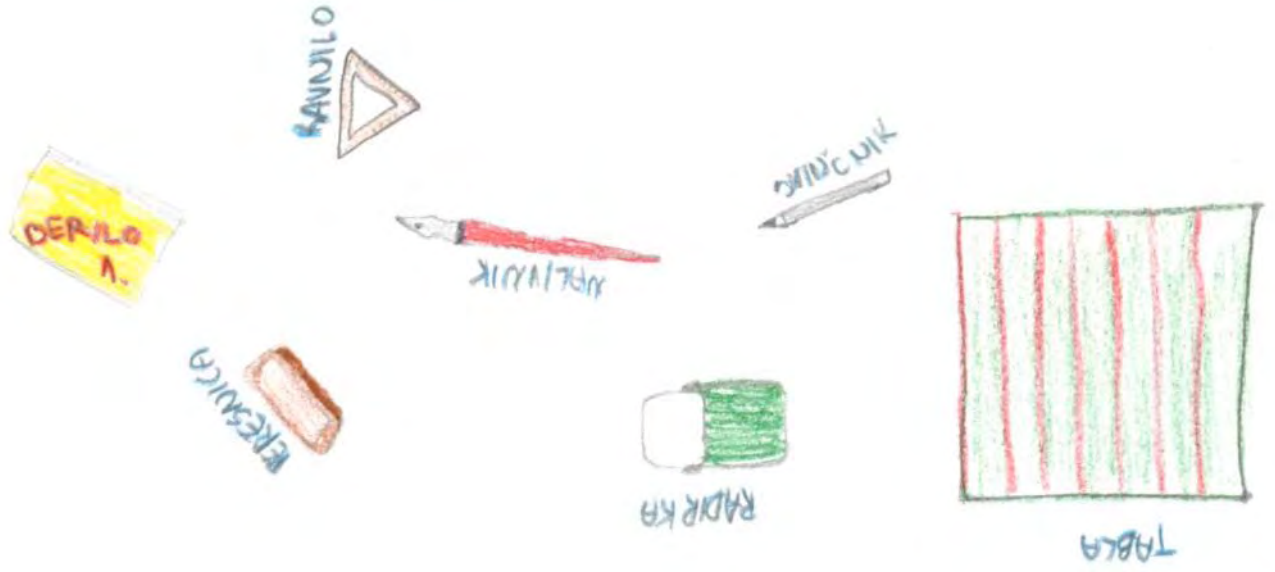
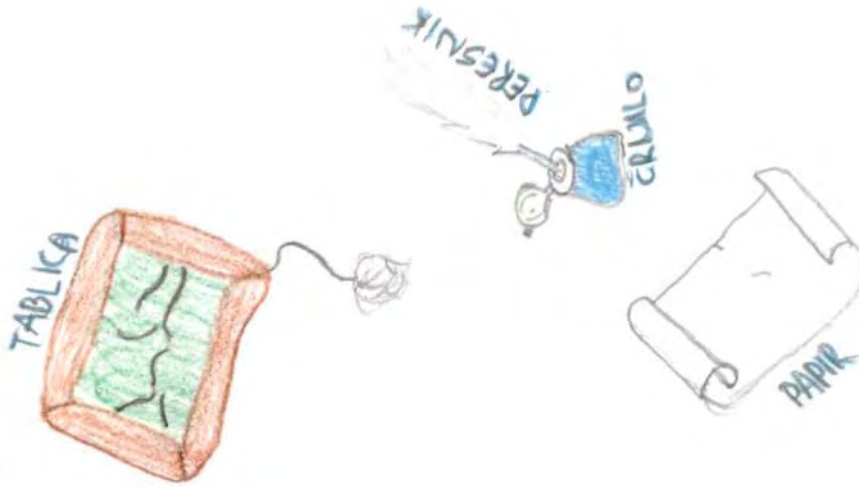

SOLSKE PUIKREDOCLINE

MOSE

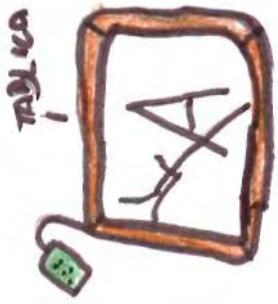
STARŠEV

STARIH STARŠEV

SOLSKE PODREBSČINE

STARUH STARŠEV

STARŠEV

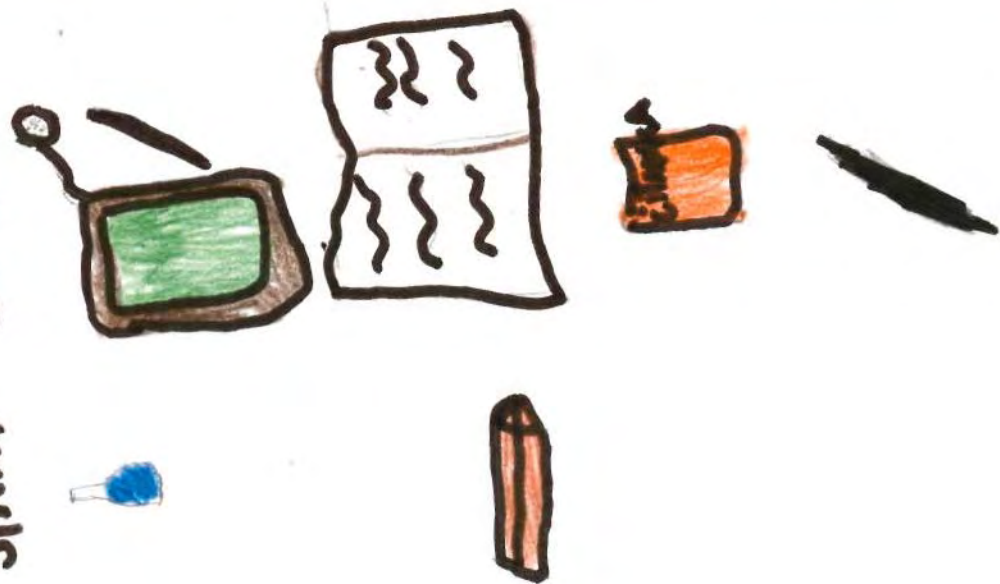

FIJOJE

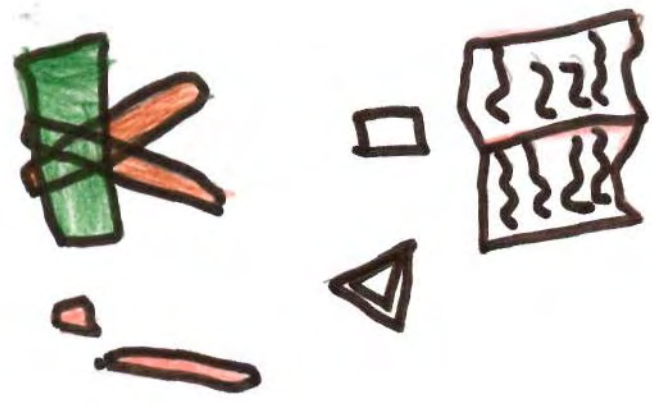

SOLSKJE POTRERSCLINE

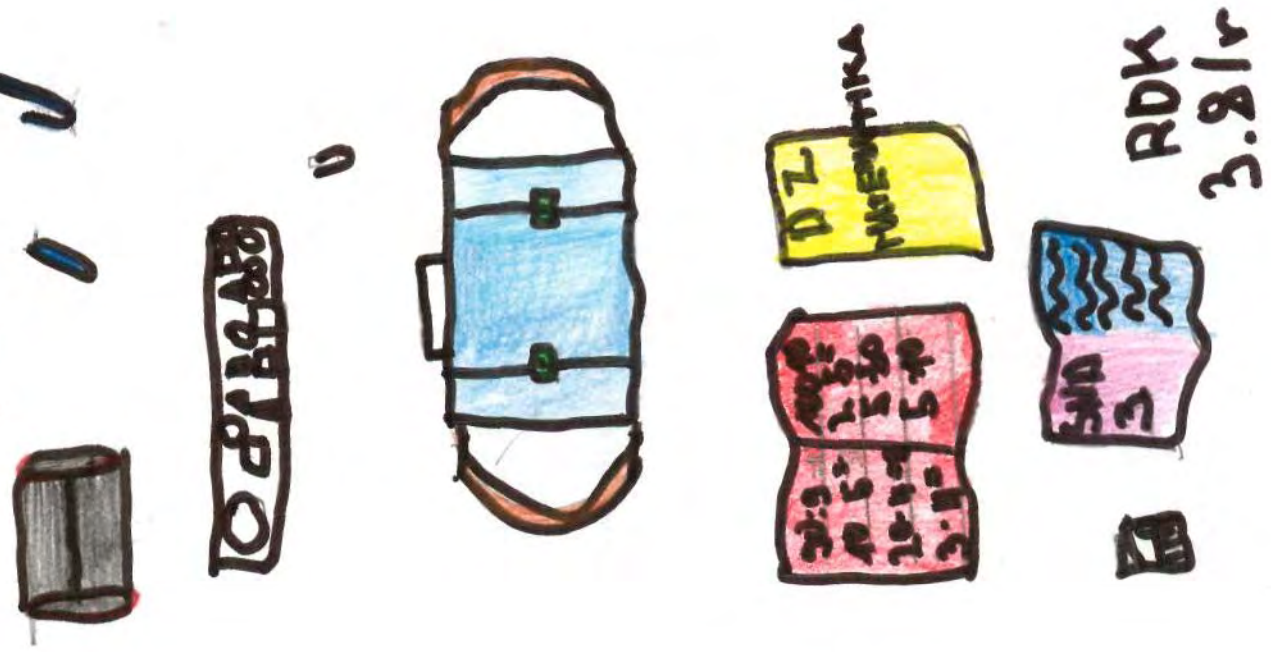
STARIN STARSEV

STARSEV

MOSE

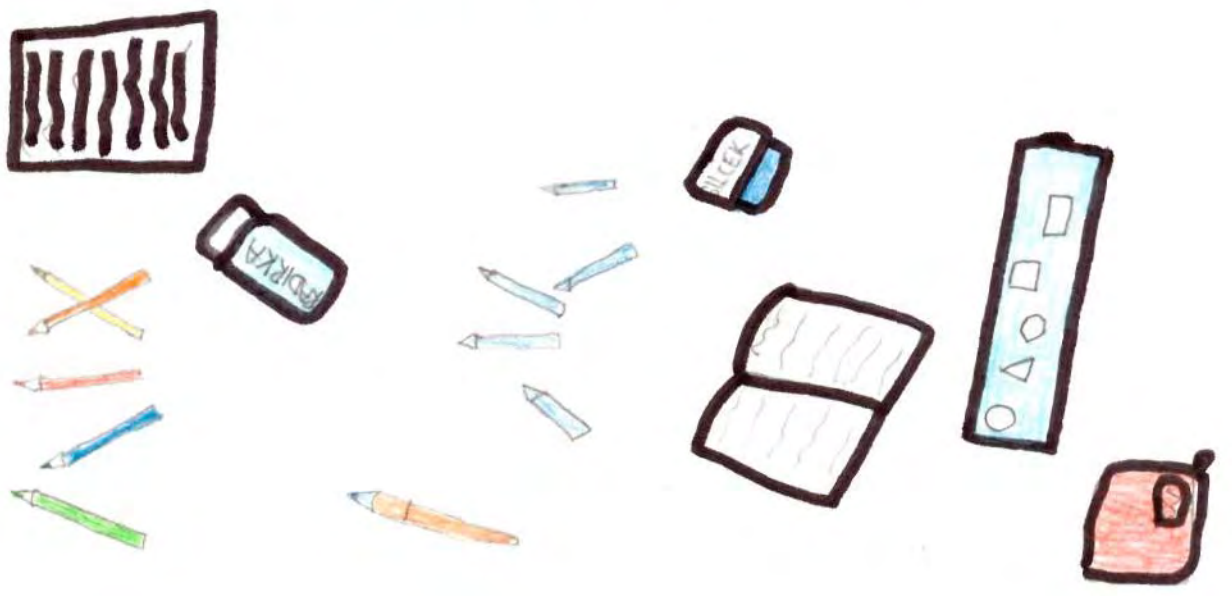
ANJA PESI
3./18

NOJE

SOLSKE POTREBSCINE

STARSEV

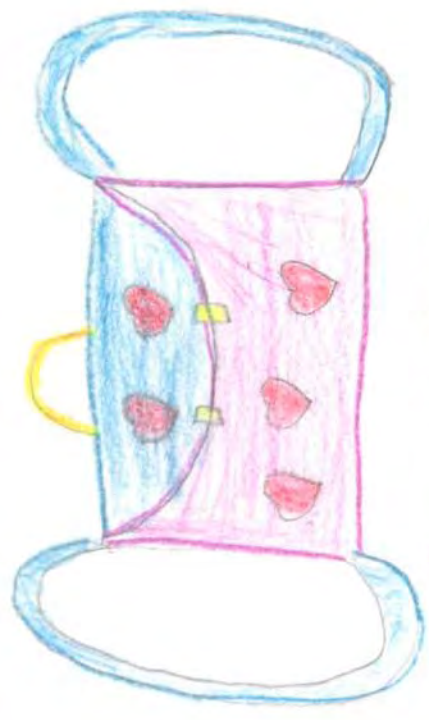
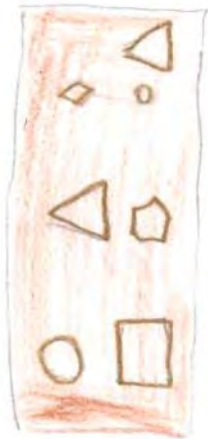
STARIH STARSEV

TARJA STARŠEV

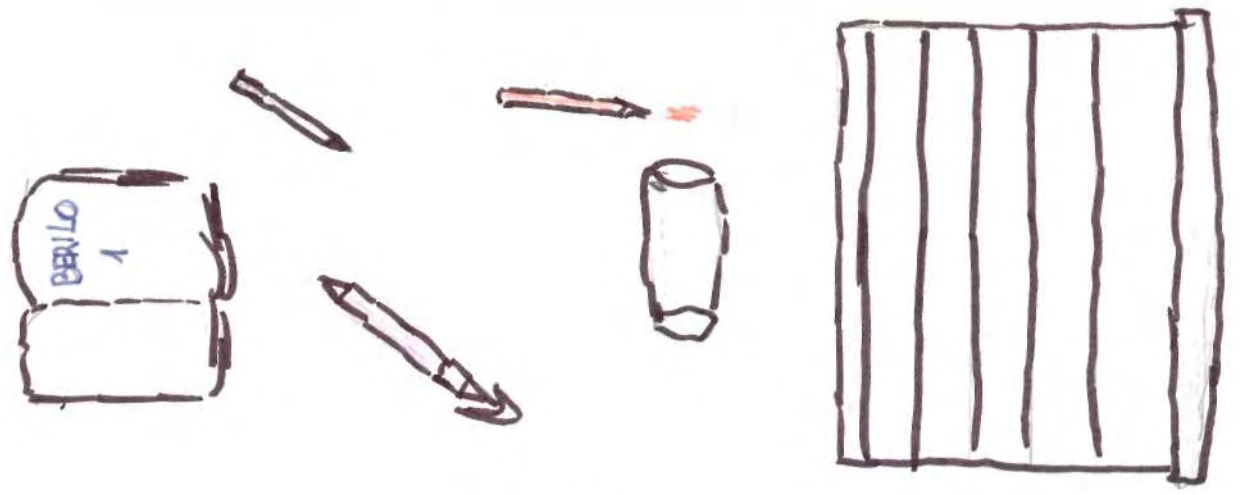
MARJA STARŠEV

MOJE

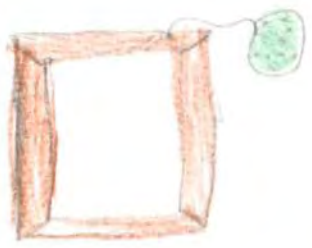
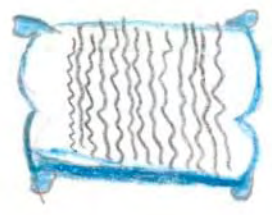
SANJATA ŽAGI

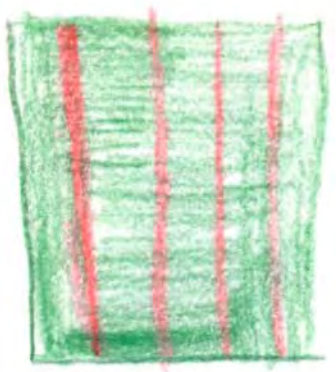

DOLSKKE POTREBŠCINE

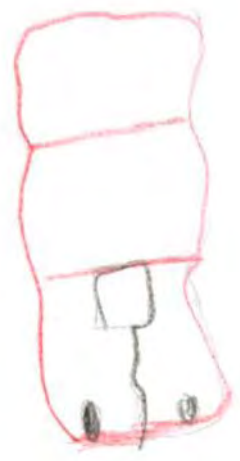
ARIH STARŠEV

STARŠEV

MOJE

JULIJE FUIKERD JUNE MOJE

JULIJE STARŠEV

STARIH STARŠEV

